

В.В. КОТОВИЧ
(Дрогобич)

ЗАСЕЛЕННЯ ДРОГОБИЧЧИНИ ЗА ДАНИМИ ОЙКОНІМІЇ

УДК 811. 161. 2'373. 4

Котович В.В. Заселення Дрогобиччини за даними ойконімії; 10 стор.; кількість бібліографічних джерел – 19; мова українська.

Анотація. У статті простежено процес заселення території Дрогобицького району Львівської області, враховуючи першофіксації ойконімів краю в історичних документах та аналізуючи ті топонімотвірні моделі, у межах яких ойконіми репрезентовано.

Ключові слова: ойконім, топонімотвірна модель, особова назва, першофіксація ойконіма.

Resume. In this article the retrace to process settling of the territory Drogobych district Lviv region, there are first-ficsation from oikonyms region in the history documents and to analyse that toponymyc word-bulding model in which oikonyms to representation.

Key words: oikonym, toponymyc word-bulding model, first-name, first-ficsation oikonym.

Про міста й села Дрогобиччини написано чимало. Тут здавна жили одержимі працею люди. Лекції Юрія Котермака, ректора Болонського університету Юрія Дрогобича слухала середньовічна Європа. Івана Франка письменника, мислителя, генія читає увесь світ. А далі десятки, сотні, тисячі талановитих уродженців Дрогобича, Борислава, Трускавця, Волощі, Нагуєвич, Бистриці, Лішні, багатьох інших містечок і сіл цієї благодатної, благородної, величної та гордої землі творили і продовжують творити літопис свого регіону. Походженням назви рідного поселення завжди цікавляться і його жителі, й інші небайдужі серцем люди. І якщо для жителів поселень однаково цікаво, чому село названо, наприклад, Гаї, а чому Дрогобич, то для дослідника-ономаста в першу чергу неабиякий інтерес викликає походження тих ойконімів, які своєю основою, або топонімотвірним афіксом указують на архаїчність назви. Бо в такому випадку не просто задовольняється природний інтерес зацікавленого, а й виявляється давня лексика, як загальна, так і власна, прослідковується час колонізації певної території, так як кожна епоха характеризується своїми ойконімотвірними моделями. Саме в такому ракурсі розглядаємо процес заселення території сучасного Дрогобицького р-ну Львівської обл.

Найдавніші сліди перебування первісної людини на Дрогобиччині виявив професор О. Черниш біля селища *Східниця*. Про те, що людина мешкала

тут у найвіддаленіші епохи, свідчить цілий ряд факторів: знаряддя праці, прикраси, монети, зброя. Майже в усіх долинах річок знайдено багато камінних, кремінних, залізних, бронзових археологічних знахідок. Та про час заселення краю говорять не тільки археологічні відкриття, а й ойконіми, їх словотвірна структура, семантика твірних основ. Назви найдавніших поселень сучасного Дрогобицького району не зафіксовано в давньоукраїнських літописах, однак дуже давньою, принаймні на 2-3 століття архаїчнішою, ніж про це свідчать писемні джерела, гадаємо, є абсолютна більшість поселень досліджуваного регіону.

Найдавнішими ойконімами Дрогобищини є *Борислав, Дрогобич, Уріж; Волоцу, Станілю*, так як у словянському світі найдавнішими, заснованими ще до XIV ст., вважаються назви поселень, утворені за допомогою архаїчного суфікса **-*jь (-*jь-а, -*jь-е)**.

Перша писемна згадка про *Борислав* припадає лише на 1387р.: *Boryslaw* [16 V, 323]. Походить ойконім від особової назви (далі ОН) *Бориславъ* і архаїчного суфікса **-*jь** на позначення приналежності: *Бориславъ* + **-*jь** > *Бориславль*. Первісне значення: “*Бориславль* (двір чи ін.)”. ОН *Бориславъ* часто вживана у словянській антропонімії.

Ми переконані, що до давньоукраїнського періоду належить і заснування міста *Дрогобич*. У документах знаходимо такі найдавніші фіксації назви поселення: 1390р.: *Drohobicz* [13 III, с. 87]; 1498р.: около *Дорогобыча* [15 IV, с. 54-55]. Як бачимо, починаючи від XV ст., документи засвідчують два варіанти ойконіма *Дрогобич* і *Дорогобич*. Саме варіант із повноголоссям *Дорогобич* і був первісним, а латино- і польськомовні джерела у відповідності з фонетичними законами польської мови закріпили цю назву без повноголосся. Тож *Дорогобич* посесив на **-*jь** від ОН **Дорогобитъ: Дорогобитъ* + **-*jь** > *Дорогобич*. Первісне значення: “*Дорогобич* (двір чи ін.)”. Про існування в минулому антропоніма **Дорогобитъ* свідчать іменаконстанти, складові компоненти яких аналогічні з компонентами цього імені. Так, препозитивний компонент *Дорого-* (*Дрого-, Драго-*) засвідчений як у препозиціях давніх українських, лужицьких, чеських, польських імен: *Дорогобуг, Дорогомил* [1, с. 457], *Drahobul, Drahobud, Drahomil, Drahomir* [18, с. 75], так і в постпозиціях: *Nedrah, Setidrah, Sobedrah* [18, с. 75]; постпозитивний компонент *-бит* фіксується серед давніх сербських імен у препозиції: *Битомир* [6, с. 12], а серед чеських у постпозиції: *Radobyt* [18, с. 72].

Ще одним дуже давнім поселенням Дрогобищини є *Уріж*. Перша писемна згадка про нього припадає на 1437р.: *Uroz* [19 XIII/1, с. 54]. Це посесив на **-*jь** від ОН **Урогъ*. Первісне значення: “*Урож* (двір або ін.)”.

XV ст. – час першої писемної згадки про **Волощу**, 1442р.: *Wloszcza* [13 XIV, с. 18] та **Станілю**, 1469р.: *Stanyla* [19 XVIII/1, с. 5]. Утворено ойконіми за допомогою суфікса **-*j-а** від ОН **Волошка* (**Волошокъ*) та, відповідно, *Станиль* [6, с. 184]. Первісне значення: “*Волоща* (осада чи ін.)”; “*Станилья* (осада чи ін.)”.

Якщо в давніх літописах назви населених пунктів Дрогобиччини не зафіксовано, то в документах XIV-XV ст. засвідчено не лише архаїчні посесиви на **-*jь (-*jь-а, -*jь-е)**, але й низку інших ойконімів. Найчастотнішими є давні відпатронімні назви поселень. Це такі ойконіми: **Мединичі** (тепер **Меденичі**), 1395р.: *Medenicze* [13 III, с. 111]. Ойконім утворено від патроніма *мединичі*, що семантичним шляхом перейшов у назву поселення зі значенням: “Населений пункт (далі НП), який заселяють *мединичі* “рід (або піддані) **Медині*”; **Нагойовичі** (тепер **Нагуєвичі**), 1430р.: *Nahnyowicze* [13 XI, с. 397] (цю фіксацію М.Худаш вважає писарською або видавничою помилкою [11, с. 133]); 1515р.: *Nahoyowycze* [19 XVIII/1, с. 140] – “НП, який заселяють *нагойовичі* “рід (або піддані) *Нагоя* [9, с. 321; 6, с. 133]”; **Ортиничі**, 1457р.: *Orthinicze* [13 XV, с. 116]; 1501р.: *Hortynycze* [13 XVIII, с. 412] – “НП, який заселяють *гортиничі* “рід (або піддані) *Гортині* [17 II, с. 311]”; **Почайовичі** (тепер **Почасєвичі**), 1409р.: *Poczajowicze* [13 IV, с. 73] – “НП, який заселяють *почайовичі* “рід (або піддані) *Почая* [6, с. 155]”; **Ранєвичі**, 1409р.: *Raniewicze* [13 IV, с. 74] – “НП, який заселяють *ранєвичі* “рід (або піддані) **Рана*”; **Рихтичі**, 1460р.: *Ryhciczicze* [13 XIII, с. 451] – “НП, який заселяють *рихтичі* “рід (або піддані) *Рихта* (*Рихти*) [17 IV, с. 528]”; **Унятичі**, 1443р.: *Vniaticze* [13 XIII, с. 144] – “НП, який заселяють *унятичі* “рід (або піддані) *Уняти* [6, с. 197]”.

Утворення з присвійним суфіксом **-ів (-ов-а)** репрезентовано назвами поселень **Грушова** (тепер **Грушів**), 1436-1449рр.: *Hruszowa* [14 ф. 4, оп. 3, спр. 43; с. 228]. В основі посесивного ойконіма лежить ОН *Груш* [3, с. 128]. Первісне значення: “*Грушова* (осада чи ін.)”; **Доброгостів**, 1434р.: *Dobrogostowski* (щоправда, в документі XV ст. йдеться про антропонім, а не про назву поселення) [17 I, с. 485]; 1589р.: *Dobrohostow* [19 XVIII/1, с. 36]. Утворено за допомогою суфікса присвійності **-ів** від ОН *Доброгость* [9, с. 185]. Первісне значення: “*Доброгостів* (двір чи ін.)”; **Ролів**, 1469р.: *Rolow* [13 XVIII, с. 109]. Утворено за допомогою суфікса **-ів** від ОН *Роль* [17 IV, с. 480]. Первісне значення: “*Ролів* (двір чи ін.)”.

Крім названих ойконімів, уперше в документах XV ст. засвідчено назви таких населених пунктів: **Винники**, 1491р.: *Winniki* [13 XVIII, с. 208]. Походження ойконіма може бути двояким: 1) від родової назви *винники*. Первісне значення: “НП, який заселяють *винники* рід *Винника*”; 2) від

службової назви *винники*. Первісне значення: “НП, який заселяють *винники* „люди, які працюють на винниці””; **Дубровляни** (тепер **Добрівляни**), 1444р.: *Dombrowlani* [13 XIII, с. 222]. Утворено від катойконіма *дубровляни*. Первісне значення: “НП, який заселяють *дубровляни* „мешканці, що оселились у *дуброві* (у *діброві*)”.

Першофіксаціями XV ст. є три відгідронімні ойконіми: **Солонсько** (тепер **Солонське**), 1476р.: *Slonsko* [13 XVIII, с. 903] – похідне утворення від назви потоку *Солоний* [7, с. 519]; **Ступниця**, 1425р.: *Stupnicza* [13 VI, с. 21] – від назви потоку *Ступниця* [7, с. 538]; **Ясениця Сільна**, 1459р.: *Jaschenycza Solna* [13 XVIII, с. 242] складена назва. Опорний компонент *Ясениця* утворено від назви потоку *Ясениця* [7, с. 638]. Компонент-означення вказує на ознаку поселення (тут була сировиця, з якої виварювали сіль).

Два ойконіми утворено шляхом субстантивації прикметників: **Довге**, 1412р.: *Dolhe* [16 IV, с. 490] утворено внаслідок субстантивації прикметника *довге*; **Улично** (тепер **Уличне**), 1443р.: *Uliczno* [13 XIII, с. 204] – утворено внаслідок субстантивації прикметника *улично*, що походить від апелатива (далі ап.) *улиця* “вулиця” або *улик* „вулик” [12, с. 255].

Велику кількість ойконімів сучасної Дрогобиччини вперше зафіксовано в писемних джерелах XVI ст. Маємо всі підстави вважати, що на цей час досліджувана територія була густо заселеною, а ті поселення, які збереглися до наших днів, у XVI ст. уже існували. Різноманітність словотвірних моделей свідчить про те, що ойконімотвірна система України на той час уже була сформованою, а ойконіми Дрогобиччини є тому логічним підтвердженням. XVI ст. час першої згадки про такі ойконіми Дрогобицької землі, як посесив на **-ів** від ОН *Бик* [3, с. 123; 6, с. 31] **Биків**, 1589р.: *Bykow* [19 XVIII/1, с. 28]; посесив на **-ова** від ОН *Даль* [3, с. 58] **Дальова** (тепер **Далява**), 1589р.: *Dalowa* [19 XVIII/1, с. 38]; відгідронімні ойконіми: **Бистриця**, 1589р.: *Bystrzycza* [19 XVIII/1, с. 28], утворено від назви потоку *Бистриця* [7, с. 50]; **Підбуж**, 1515р.: *Podbuz* [19 XVIII/1, с. 143], утворено від назви потоку *Підбуж* [7, с. 423]; утворення від родових назв: **Пруси** (тепер **Бистриця**), 1515р.: *Prussy* [19 XVIII/1, с. 139]. Первісне значення: “НП, який заселяють *пруси* рід *Пруса* [17 IV, с. 352]”, або ж, менш імовірно, відетнонімне утворення. Первісне значення: “НП, який заселяють *пруси* вихідці з *Прусії*”; **Опари**, 1515р.: *Opari* [19 XVIII/1, с. 143]. Первісне значення: “НП, який заселяють *Опари* рід *Опара* [6, 144]”; **Попелі**, 1515р.: *Popelye* [19 XVIII/1, с. 143]. Первісне значення: “НП, який заселяють *попелі* рід *Попеля* [17 IV, с. 328]”, або ж утворення від службової назви *попелі*. Первісне значення: “НП, який заселяють *попелі* “люди, що займалися заготовленням попелу””; давні ойконіми на **-ичі**, які, безумовно, не є новотворами цього часу, а

лише з якихось причин не були зафіксованими у документах попередніх віків: **Вороблевичі**, 1515р.: *Wroblowice* [19 XVIII/1, с. 143]. Утворено від патроніма *вороблевичі*. Первісне значення: “НП, який заселяють *вороблевичі* “рід (або піддані) *Воробля”; **Деражичі** (тепер **Дережичі**), 1515 р.: *Deraszycze* [19 XVIII/1, с. 443]. Утворено від патроніма *деражичі*. Первісне значення: “НП, який заселяють *деражичі* – “рід (або піддані) *Деража”; **Новошичі**, 1515р.: *Nowoszycze* [19 XVIII/1, с. 141]. Утворено від патроніма *новошичі*. Первісне значення: “НП, який заселяють *новошичі* “рід (або піддані) *Новоші* [17 IV, с. 81]”; **Рабчичі** (тепер **Ріпчиці**), 1515р.: *Rapczicze* [19 XVIII/1, с. 143]. Утворено від патроніма *рабчичі*. Первісне значення: “НП, який заселяють *рабчичі* – “рід (або піддані) *Рабка”; складені ойконіми: **Гаї Вижні** (тепер **Верхні Гаї**), 1589 р.: *Gaje Superior* [19 XVIII/1, с. 38]; 1785-1788 рр.: *Haje Wyżne* [5, с. 73]. Опорний компонент *Гаї* утворено від ап. *gai* < *gay*. Компонент-означення *Вижні* (*Верхні*) вказує на розташування поселення *вище* від *Гаїв Нижніх*; **Якубова Воля** (тепер **Воля Якубова**), 1515р.: *Jakubowa Wolya* [19 XVIII/1, с. 140]. Опорний компонент *Воля* утворено від ап. *wołya*. Компонент-означення *Якубова* вказує на ОН власника або засновника *Якуб*; **Лужок Долішній** (тепер **Долішній Лужок**), 1565 р.: *Luzek Dolni* [4 I, с. 268]. Опорний компонент *Лужок* утворено від ап. *luzok* < *lug*. Компонент-означення *Долішній* вказує на розташування села нижче від *Лужка Горішнього*; **Гаї Нижні** (тепер **Нижні Гаї**), 1589р.: *Gaje Inferior* [19 XVIII/1, с. 38]; 1785-1788 рр.: *Haje Niżne* [5, с. 73]. Опорний компонент *Гаї* утворено від ап. *gai* < *gay*. Компонент-означення *Нижні* вказує на розташування поселення *ниже* від *Гаїв Вижніх* (*Верхніх*); назви-орієнтири: **Залокоть**, 1565р.: *Zalokiecz* [4 I, с. 286]. Утворено від прийменикової конструкції *za* + мікротопонім *Локоть*. Первісне значення: „НП, заснований *за Локтем*”; відкатоїконімні ойконіми: **Мокряни**, 1508 р.: *Mokrzany* [13 XVIII, с. 430]. Утворено від катоїконіма *мокряни*, мотивованого розташуванням у мокрій, вологій місцевості, або від катоїконіма *мокряни*, “вихідці з поселення *Мокре*”. Первісне значення: „НП, який заселяють *мокряни*”; субстантивовані ойконіми: **Сторонна** (тепер **Сторона**), 1515 р.: *Stronna* [19 XVIII/1, с. 146]. Утворено внаслідок субстантивації прикметника *сторонна*.

XVII-XVIII ст. це період, коли на теренах Дрогобиччини було засновано ще декілька поселень. Найбільше серед вперше зафіксованих складених назв: **Війтівська Гора**, 1785-1788рр.: *Wójtowska Góra* [5, с. 57]. Опорний компонент *Гора* утворено від ап. *gora*. Компонент-означення *Війтівська* вказує на те, що *гора*, на якій було засновано поселення, належала *війтові*, або на ній мешкав *війт*; **Монастир Дережицький**, 1785-1788 рр.: *Monaster*

Dereyucki [5, с. 201]; **Монастир Летнянський**, 1785-1788 рр.: *Monaster Letnianski* [5, с. 202]; **Монастир Лішнянський**, 1785-1788 рр.: *Monaster Lisznianski* [5, с. 202]. Опорний компонент *Монастир* у цих ойконімах утворено від ап. *монастир*. Компоненти-означення вказують на розташування поселень біля *Дережич*, *Летні*, *Лішні*; **Старе Село**, 1785-1788 рр.: *Stara Wies* [5, с. 291]. Компонент-означення *Старе* протиставляє його назві населеного пункту *Нове Село* за старшим часом заснування; **Кропивник Старий** (тепер **Старий Кропивник**), 1785-1788 рр.: *Kropiwnik Stary* [5, с. 162]. Опорний компонент *Кропивник* утворено від назви потоку *Кропивник* [7, с. 292]. Компонент-означення *Старий* вказує на час заснування поселення; відапелятивний ойконім **Майдан**, 1785-1788 рр.: *Majdan* [5, с. 189]. Утворено від ап. *майдан* “велике, незабудоване місце в селі або місті; діал. смолярня; діал. лісова галявина” [8 IV, с. 597]; відгідронімі ойконіми: **Рибник**, 1785-1788рр.: *Rybnik* [5, с. 258]. Утворено від назви потоку *Рибник* [7, с. 461]; **Смільна**, 1785-1788 рр.: *Smolna* [5, с. 283]. Утворено від назви річки *Смільна* [7, с. 512]; **Східниця**, 1785-1788рр.: *Schodnica* [5, с. 299]. Утворено від назви річки *Східниця* [7, с. 551]; давній посесивний ойконім **Тинів**, 1785-1788рр.: *Tynów* [5, с. 303]. Утворено за допомогою присвійного суфікса **-ів** від ОН *Тин* [13 XII, с. 723]. Первісне значення: “*Тинів* (двір чи ін)”.

До XVIII ст. абсолютна більшість ойконімів Дрогобиччини творилася на слов'янському мовному ґрунті. Лише із заснуванням на рубежі XVIII-XIX ст. німецьких колоній серед ойконімів краю поодинокі з'являються чужомовні назви: *Йозенберг* (тепер *Коросниця*), *Гассендорф* (пізніше *Мале Улично*, тепер частина села *Уличне*), *Кенітсау* (тепер *Рівне*).

У XIX-XX ст. значно зросла кількість джерельного матеріалу, який безпосередньо стосується назв населених пунктів України і, зокрема, досліджуваного нами регіону. Абсолютна більшість словотвірних моделей, які були характерні для ойконімії Дрогобиччини попередніх століть, знайшла своє відображення у першофіксаціях цього часу. За семантикою твірних основ вони поділяються на відантропонімі та відапелятивні, за структурою прості та складені, за своїми основами та формантами є суто слов'янськими. Проте, – це ойконіми, вперше засвідчені документами XX ст. [10], це переважно назви невеликих хуторів, фільварків, присілків. Пізніше вони об'єднуються з більшими населеними пунктами і будуть вилученими з облікових даних.

Найпоширенішою словотвірною моделлю цього часу є ойконіми, утворені внаслідок топонімізації апелятивів: **Гамарня** < ап. *гамарня* “металоплавильна піч; металоплавильня” [2 I, с. 269]; **Зади** < ап. *зади* < *зад* у значенні „задня частина сільськогосподарських угідь, ланів” [12, с. 91]; **Звір** < ап. *звір* „яр, улоговина, видолинок” [2 II, с. 132]; **Зворець** < ап. *зворець*

< *звір*; **Млинки** < ап. *млинки* < *млинок* < *млин*; **Перехрестя** < ап. *перехрестя*;
Піски < ап. *піски* < *пісок*; **Погар** < ап. *погар* „місце, на якому вигорів ліс” [2
 III, с. 231]; **Потік** < ап. *потік*.

Серед першофіксацій ХХ ст. друге місце посідають субстантивовані ойконіми, утворені без участі топонімотвірних формантів. Вони узгоджуються з номенклатурними назвами і виступають у чоловічому: **Глибокий, Горяний** та в середньому роді: **Глинне, Рівне**.

Третє місце серед назв, уперше засвідчених джерелами ХХ ст. посідають складені ойконіми. У переважній більшості вони виступають у формі атрибутивних словосполучень. Компоненти-означення у таких назвах вказують на: 1) локалізацію поселення на місцевості: **Мельники Горішні, Груд Літинський**; 2) приналежність поселень: **Мельники Гарасимові**; 3) час заснування поселення: **Нове Село**.

Поодинокими прикладами серед першофіксацій ХХ ст. засвідчено ойконімотвірну модель на **-івк-а**: **Циганівка**. Утворено за допомогою суфікса **-івк-а** від ОН *Циган*. Первісне значення: „НП, у якому проживає (або яким володіє) *Циган*”; назви-орієнтири: **Загора** утворено від прийменникової конструкції *за* + мікротопонім *Гора*; **Підкичерки** – утворено від прийменникової конструкції *під* + мікротопонім *Кичерки* < *кичерка* < *кичера*, „діал. гора, вкрита лісом, крім вершини” [8 IV, с. 156].

Архаїчним серед уперше фіксованих ойконімів аналізованого століття є утворення на **-ичі** – **Бійничі**. Утворено від патроніма *бійничі*. Первісне значення: “НП, який заселяють *бійничі* “рід (або піддані) *Бійника”.

У другій половині ХХ ст. у зв'язку з укрупненням населених пунктів значно зменшилась кількість ойконімів: частину поселень було об'єднано з більшими населеними пунктами, а частину ліквідовано. Таким чином, з облікових даних було вилучено багато ойконімів досліджуваної території, тому назви хуторів, фільварків, присілків, засвідчені в довіднику 1947р., в інших джерелах, включаючи сучасні офіційні документи, уже не фігурують.

Отже, беручи до уваги час першої фіксації ойконіма в історичному документі, а також топонімотвірну модель, у межах якої ойконім репрезентовано, характер твірного слова (як антропоніма, так і апелятива), можемо стверджувати, що територія сучасні Дрогобиччини була заселена дуже давно, а абсолютна більшість тих поселень, які сьогодні функціонують на наших теренах, була заснована до ХVІІІ ст.

Література

1. Гинкен Г. Г. Древнейшие русские двусосновные личные имена и их уменьшительные // Живая старина. – 1893. – Вып. 4.
2. Грінченко Б. Словарь української мови // Збір. ред. журн. “Киевская старина”. Надр. 3 вид. 1907-1909 рр., фотоспособом. – К.: Наукова думка, 1996. – Т. 1-4.
3. Демчук М. О. Слов’янські автохтонні особові власні імена в побуті українців XIV-XVIII ст. – К.: Наукова думка, 1988.
4. Жерела до історії України-Руси. – Львів, 1885-1903. – Т. 1-7.
5. Йосифінська (1785-1788) і Францисканська (1819-1820) метрики (Перші поземельні кадастри Галичини. Показчик населених пунктів). – К.: Наукова думка, 1965.
6. Морошкин М. Я. Словянський именованослов или собрание славянских личных имён в алфавитном порядке. – Спб., 1867.
7. Словник гідронімів України / Ред. колегія: А.П. Непокупний, О.С. Стрижак, К.К. Цілуйко – К.: Наукова думка, 1979.
8. Словник української мови: В 11-ти т. – К.: Наукова думка, 1970-1980. – Т. 1-11.
9. Туников Н. М. Словарь древнерусских личных собственных имён // Записки отделения русской и славянской археологии русского археологического общества. – Спб., 1903. – Т. 6.
10. Українська РСР. Адміністративно-територіальний поділ на 1 вересня 1946 року. Вид. перше. – К.: Українське в-во політичної літератури, 1947.
11. Худаш М. Л. Демчук М. О. Походження українських карпатських і прикарпатських назв населених пунктів (відантропонімі утворення). – К.: Наукова думка, 1991.
12. Худаш М. Українські карпатські і прикарпатські назви населених пунктів (відапелятивні утворення). – Львів: Інст. народознавства НАН України, 2006.
13. Akta grodzkie i ziemskie czasów Rzeczypospolitej Polskiej z Archiwum tak zwanego Bernardyńskiego we Lwowie. – Lwów, 1868-1935. – Т. 1-25.
14. Akta grodzkie i ziemskie // ЦДІА ф. 4, оп. 3, спр. 43 с. 228.
15. Archiwum ksiąg Lubartowiczów Sanguszkow w Slawucie, Lwów. – 1887-1910. – Т. 1.
16. Matricularum Regni Polonia Summaria. – Warszawa, 1907-1908. – Pars 1-3; 1910-1915. – Pars 4/1-3; 1919. – Pars 5/1-2.
17. Słownik staropolskich nazw osobowych / Pod red. I ze wstępem W. Tazyc-kiego. – Wrocław etc., 1965-1985. – Т. 1-7.
18. Svoboda J. Staročeská osobní jména a naše příjmení. – Praha: Nakladatelství ČSAN, 1964.
19. Źródła dziejowe. – Warszawa, 1902. – Т. XVIII, cz. 1.